

SODNIKI DALI UKOR AKRON- SKEMU ŠERIFU

Pravijo, da mora enforširati injunkcijo proti piketiranju. Stavka se medtem nadaljuje.

AKRON, 26. feb. — Šest "common pleas" sodnikov okraja Summit je danes opozorilo šerifa Jamesa T. Flowerja, da so njegove dolžnosti z ozirom na enforširanje sodne prepovedi proti masnemu piketiranju okrog delavnic Goodyear Tire & Rubber kompanije jasne in da mu njegova prisega, ki jo je podal ob nastopu svojega urada, nalaga, da te dolžnosti izvršuje po svojih najboljših močeh. Z drugimi besedami, sodniki zahtevajo, da šerif nemudoma enforšira omenjeno injunkcijo, ki je bila izdana ob času, ko je imel posredovalec zveznega delavskega departamenta Edward F. McGrady prvo konferenco z odborom, ki zastopa štrajkarje, in po katere zaključku je McGrady izjavil, da zaenkrat ne more še podati nobene izjave. V odboru so podpredsednik unije gumijskih delavcev International Rubber Workers of America Thomas F. Burns, ki obenem vodi pogajanja za stavkarje, predsednik omenjene unije Sherman H. Dalrymple, predsednik stavkovnega odbora C. M. O'Harrar, član unijskega eksekutivnega odbora George Hill in John House, predsednik lokalne unijske podružnice.

House je izjavil v nocošnjem radijskem govoru, da so bili stavkajoči delavci vedno pripravljeni pogajati se z upravo tovarne za izravnavo razlik, obenem pa je rekel z ozirom na izjavo predsednika kompanije Litchfielda, da je trdil, da je štiri tisoč delavcev podpisalo petico, da bi se radi vrnili na delo, da je vseh delavcev 16 tisoč, iz česar sledi, da tri četrte delavcev ne mara slišati o teh peticijah.

Akronski listi so imeli večeraj oglase preko cele strani, na katerih je bil podpisan neki "odbor neštrajkarjev" in ki podarjajo, da "mi hočemo delati." Na prebivalstvo Akrona pa se oglaš obrača, češ, "naj gledajo, da bodemo lahko delali." Kaj to pomeni in kdo stoji za temi oglasi, si lahko vsak misli.

House je izjavil, da želijo stavkarji, da bi se vpostavilo masinerijo za kolektivno pogajanje, ki bi bila prosta vpliva in dominacije kompanijskih interesov, potom katere bi se delavci lahko pogajali s kompanijo glede delovnih ur, mezd in delovnih pogojev.

Medtem pa se je obrnil na guvernerja Daveyja neki Lyle Carruthers, ki zastopa nestavkajoče delavce, ter zahteval od njega, da posreduje (t. j. da pošlje v Akron državno milico). Davey po konferenci z njim ni podal nobene izjave.

Se zahvaljuje

Mrs. Bajt, 20933 N. Vine St., se zahvaljuje vsem, ki so jo obiskali v bolnici za časa bolezni, kakor tudi za cvetlice, ki so jih poslali. Zahvaljuje se posebno sestram Mrs. Božić in Mrs. Marn za obisk iz Detroita.

KAMPANJA ZA VEČJO POVODENJ Z LEDOM SVOBODO V ŠOLAH V TEKU

ST. LOUIS, 27. feb. — Več tisoč članov National Education asociacije, ki zboruje tukaj, je imelo večeraj priliko opazovati zanimiv eksperiment, ko je 24 učencev in učenk srednjih šol razpravljalo o novejših odločitvah zveznega vrhovnega sodišča, da demonstrirajo, ali bi se lahko razpravljalo v javnih šolah o spornih sodobnih vprašanjih, ne da bi učenci pri tem podlegli raznim predsodkom. Tekom debate, ki se je vršila na odru konvenčne dvorane, in ki jo je vodil predsednik newjerseyskega državnega učiteljskega dr. Roy W. Hatch, se je razpravljalo o novejših odločitvah najvišjega sodišča v deželi z vseh vidikov, in Louis P. Benet, šolski nadzornik iz Manchester, N. H., je izjavil, da je bila ta demonstracija dokaz, da se take predmete lahko brez strahu obravnava v šolskih razredih in da bi prinašale učencem veliko izobraževalno korist. National Education asociacija, ki je sponzorirala ta eksperiment, pravi, da bo začela z obširno kampanjo katere cilj bo popolna svoboda govora v šolskih razredih.

Clevelandski rabinec Silver pa je med drugim izjavil, da je ta poizkus dokazal, da je svoboda diskuzije v javnih šolah potrebna in zdrava. "Največja nevarnost na svetu danes je propaganda, ne ignoranca", je izjavil Silver. "Namen propagande je nadomestiti izobrazbo s historijo", je nadaljeval Silver, ki pravi, da je treba mlade ljudi poučiti glede raznih socialnih problemov ter jih naučiti, da bodo lahko kritično presojali vse faktorje, ki pridejo v poštev, sicer bodo ti mladi ljudje postali žrtev prvega prevejanega propagandista, ki jih bo dobil v roke.

PLAZ ZASUL POTNIŠKI VAGON

WALLACE, Idaho. — Ogromen snežni plaz je večeraj zvečer odtrgal en potniški voz od vlaka Northern Pacific železnice ter ga pokopal pod seboj, pri čemer je izgubilo življenje troje ljudi. Nesreča se je zgodila v pogorju Coeur d'Alene. Omenjeni vlak je sestojal iz manjše lokomotive, poštne voza in enega potniškega vagona. Med ponesrečenci sta bila konduktier in zavirač vlaka in eden potnik.

BONUSNI BONDI V TISKU

WASHINGTON. — Večeraj so bili natiskani v vladni tiskarni prvi bondi za izplačilo veteranov, ki so bili priznani "baby" bondi, in to v vrednosti 38 milijonov dolarjev. Boni so zelene barve in nosijo portret Andrewa Jacksona. Na njih je datum 15. junija 1936 in se bodo cbrestovali po tri odstotke, dokler ne bodo vnovčeni.

Artl je zmagal

Zaneslivo - Newark - Ashland apelatno sodišče je danes odločilo, da je councilman Joseph A. Artl legalno izvoljen predsednik clevelandске mestne zbornice. Sodišče je odklonilo zahtevo kouncilmana William C. Reeda, da se njega prizna za pravilno izvoljenega predsednika mestne zbornice. Odlok sodišča pravi, da je Artl dobil več glasov pri štirinajstih glasovanih, vsled česar ga smatra za pravilno izvoljenega.

GROZI OHIJSKIM DO- MOVOM

Velike množine ledu, ki ga nosijo s seboj reke Ohio, Chagrin in Rocky River, so začele resno ogrožati domove vzdolž teh rek. Mase ledu, ki jih vala s seboj močno naraslo vodovje, so večeraj spodkopale več domov ob reki Ohio. Enako je delovje v reki Chagrin večeraj spodkopalo več domov ter eno hišo deloma zrušilo. Vendar smrtnih žrtev doslej ni bilo razen ene, nekega 12-letnega dečka, ki je padel v deroče vodovje reke Mahoning, ki ga je zanesla pod grmado ledu in ga ni bilo mogoče rešiti. Nevarnost je povečal dež, ki je padal sinoči skoro po vsej državi, vsled česar so z ledenimi ploščami prenatrane reke in potočki na mestih zajezeni z grmadami ledu nevarno narasli. Farmerji v več krajih so morali zapustiti hiše in nekateri so jedva pravčasno odnesli pete. Največjo nevarnost povzroča led, ki se kopiči v ozkih strugah; več takih ledenih jezov so že morali razstreliti z dinamitom.

VIDI NEVARNOST FA- ŠIZMA

Sinoči je govoril v hotelu Cleveland Herbert Agar, član uredniškega štaba Louisville Courier Journala, ki je dobil 1. 1934 Pulitzerjevo nagrado za svojo knjigo "The People's Choice" ter dejal, da v Ameriki ni dovolj komunistov, da bi sestavili dobro partijo za igranje "bridge", da pa je bližja in večja nevarnost, da se v Ameriki razgiblje fašizem. "Iste sile, ki so delovale v Nemčiji," pravi Agar, "lahko in bodo delovale tudi v Ameriki, ako ameriški kapitalizem ne bo podvzel potrebnih korakov, da se jih prepreči." Ta korak bi bil po Agarjevem mnenju v tem, da bi se zavrglo monopolistične tendence kapitalizma, kar bi vrnilo Ameriki sistem širše distribucije privatne posesti. Agar pravi, da v Ameriki lahko reformiramo lastninski sistem kakor Townsendovo gibanje mu je eden izmed dokazov, da Amerika plove v fašizem. Agar meni, da ako pride do diktature, da bo to diktatura desnice, t. j. fašistična diktatura.

NEMSKI PROSTOZIDAR IZKLJUČEN

BERLIN, dne 27. feb. — Iz zanesljivih virov se poroča, da bo član z liste nemških založnikov Kurt Broschek, izdajatelj lista Hamburger Fremdenblatt, enega izmed najvažnejših nemških dnevnikov, kar pomeni, da bo Broschek izključen iz vrste nemških časopisnih izdajateljev, ki bo moral njegov list dobiti novega gospodarja. Njegovo izključitev je sklenilo posebno nacijsko "časno sodišče", ki pravi, da je bil Broschek svoječasno član prostozidarske lože, ki so jih naciji zatreli, in da vsled tega ne sme biti vodilna glava pri nemškem časopisu, ker nedvomno še vedno veruje v prostozidarska načela.

OBLAČILNA STAVKA V BOSTONU

BOSTON, 26. feb. — Komitej, ki reprezentira International Ladies Garment Workers unijo, je danes odredil stavko sedem tisoč oblačilnih delavcev in delavk v Greater Bostonu.

ZADNJE VESTI

ATENTAT NA STALINA?
MOSKVA. — Švedsko poslaništvo sporoča, da je prispel sem sloviti možganski kirurg profesor Herbert Olivecrona, da bo operiral neko prominentno osebo. Švedsko poslaništvo pa ne ve, kdo je ta oseba. Njegovo nenadno odpotovanje iz Stockholma, kjer stanuje, je povzročilo govorice, da bo operiral nekega visokega sovjetskega vladnega uradnika in neki londonski časopis poroča, da se širijo po Stockholmu govorice, da je ta pacient diktator Josef Stalin, ki da je bil ustreljen v glavo. Stalinov osebni tajnik pa te govorice odločno zanika, češ, da se Stalin ni in se ne bo podvrgel nobeni operaciji. Stalin je nastopil v javnosti šele pred kratkim ter je bil videti v dobrem zdravju.

JAPONSKA REVOLTA ZATRITA

TOKIJO. — Medtem, ko so bili naperjeni proti mestu topovi bojnih ladij, se je armadni voditeljem posrečilo doseči kompromis z grupo mladih vojaških ekstremistov, ki so izrekli večeraj krvavi puč in uporni vojski se bodo vrnili v svoje kasarne, medtem ko je voditelj revolta, fašistično usmerjenim mladim oficirjem, dano na izbiro, da se podvržejo aretaciji in sodniškemu procesu, ali pa sami se spravijo v kraj. Medtem je glavno mesto dalje pod obsednim stanjem in cenzura dalje onemogoča točnejše informiranje glede položaja, ki je nastal s pučem. Kdo je kaj pridobil ali izgubil s to revolto ali armada ali civilne avtoritete — se spričo pomanjkljivih poročil še ne ve.

UBIJALKA OČETA O- PROŠČENA

ANADARKO, Okla. — Osemnajstletna farmarska mladenka Emma Willis, ki je bila obtožena da je ubila svojega očeta, 51-letnega Iddisa H. Willis, je bila večeraj oproščena po poroti, ki se je strinjala s trditvijo obrambe, da je dekle pod vplivom očetove krutosti in njegovega laženja za njo začasno izgubila razsodnost.

TRIJE RUDARJI POD- SUTI

WALLSBURG, W. Va. — Večeraj se je vdrla plast zemlje v bližnjem premogorju West Virginia and Pittsburgh Coal Co. ter pokopala pod seboj tri mlade rudarje, ki so pri tem izgubili življenje. Nesreča se je zgodila, ko se je nenadoma otajal del stropa v rovu.

ZAKONODAJCI GREDO DOMOV

COLUMBUS. — Ohajska državna legislatura se je danes nenadoma odločila, da odide domov, kar pomeni, da ostane vprašanje brezposelnostnega zavarovanja in druge socialne zakonodaje nerešeno, oz. da je ta zakonodaja ubita.

50 LET ZAPORA

LAWRENCE, Kans. — Eldon King, 22-letni bivši vseučilišni dijak, je večeraj priznal, da je zažgal domačo hišo, da bi skolektal zavarovalnino za pohištvo, pri čemer sta izgubili življenje njegova tašča in njena mati. Sodnik ga je nato obsodil na petdeset let ječe.

"HOME RULE" OKRAJNI ČARTER JE ZLETEL NA SMETIŠČE

Državno vrhovno sodišče je večeraj soglasno zavrglo takozvani "home rule" čarter, ki je bil sprejet pri volitvah v novembru z 18 tisoč glasovi večine, češ, da bi moral dobiti čarter večino oddanih glasov v vsaki posamezni občini v okraju Cuyahoga, kar se pa ni zgodilo. Bodočnost tega čarterja je s to odločitvijo državnega vrhovnega sodišča postala negotova in edina zadevna sugestija je prišla doslej od župana Burtona, ki je bil predsednik čarterske komisije. Burton je dejal, da lahko nova komisija predloži isti čarter ponovno volicem v sprejem, da pa bi bila potrebna bolj obširna kampanja, da bi se zagotovilo njegov sprejem v predmetnih občinah.

Zdaj, ko je najvišje sodišče v državi poslalo omenjeni čarter takorekoč na smetišče, se pričakuje, da bodo razni kandidati v okrajne urade hoteli prijavljati svojo kandidacijo za primarne volitve v maju.

HAUPTMANNOV SLU- ČAJ

NEW YORK, 27. feb. — Newyorški dnevnik Daily News je prišel na dan z izjavo, da je preiskava z ultra-violetnimi žarkih pokazala, da je nekdo imel opravka z lestvo, ki je bila med glavnimi dokazilnimi materiali proti Hauptmannu, in da so bile luknje od žebeljev v lesu lestve, o katerem se je trdilo, da izvira iz poda v podstrešju Hauptmannove hiše, narejene nekako pred 18 meseci, torej ob času njegove aretacije, ne pa pred štirimi leti kot luknje od žebeljev na tramu Hauptmannovega podstrešja, kakor je trdila prosekucija. Hauptmannovi odvetniki so vzeli v najem hišo v Bronxu, v kateri je stanoval Hauptmann, ter najeli izvedence, ki so ves les v podstrešju natančno preiskali. Kar njegovi odvetniki verjamejo je to, da je policija sama odtrgala kos lesa v podstrešju omenjene hiše ter ga pribila na lestev, ki so jo rabili ugrabljevalci. Tudi upajo doseči na podlagi te evidence novo obravnavo za Hauptmannovo.

Proračun okrajnega blagaj- nika

Okrajni blagajnik Boyle je večeraj predložil okrajnim komisarjem proračun za leto 1936, ki predvideva \$78,396 več kot lani, dočim so mu nameravali komisarji dovoliti okrog pet tisoč manj. Boyle zahteva za plače nameščencev v svojem uradu nad petdeset tisoč dolarjev več kot je dobil lani, da bi se povišalo plače njegovih nameščencev, poleg tega pa da bi se najelo štiri nadaljnje iztirjevalce zaostalih davkov s plačo po \$2,700 na leto. Tudi načelniki drugih okrajnih departamentov zahtevajo več denarja za plače nameščencev, vendar nobeden toliko kot okrajni blagajnik.

Ženski odsek SND

Nocoj se bo vršila seja ženskega odseka Slov. Nar. Doma. Seja se bo vršila v starem poslopju. Članice so vabljene, da se udeležijo.

Seja Project unije

Jutri zvečer se bo vršila seja Project Workers unije v Slovenskem Domu na Holmes Ave. Vsi WPA delavci so vabljeni, da se udeležijo.

Vojaška revolta na Japon- skem še ni zatrta

Pričakuje se, da bodo vladi zveste čete danes nastopile proti rebelim, ki so zabarikadirani v policijskem glavnem stanu v Tokiju. Pučisti so umorili ministrskega predsednika in dvoje ministrov, dočim sta bila dva nadaljnja ministra nevarno ranjena.

Začasni premijer Fumio Goto je resigniral.

TOKIJO, 27. feb. — Vojaška revolta, ki je izbruhnila v glavnem mestu Japonske večeraj zjutraj, še vedno ni zatrta. Pučisti so zabarikadirani v policijskem glavnem stanu, ki so ga zasedli v začetku revolte, dočim patrolira v mestu 12 tisoč mož cesarske garde in mornariške pehote, ki pa ni še stopila v akcijo proti rebelom. Medtem sta bili brzojavno pozvani v Tokijo dve eskadri japonske vojne mornarice, ki se nahajata na visokem morju, da bosta pomagali vzdrževati red. Pričakuje se, da bodo vladi lojalne čete še danes nastopile proti rebelom, ki jih je baže tri tisoč in pripadajo tretjemu pehotnemu polku prve tokijske divizije, ter skušale revolto zatreti. Medtem pa se poroča, da je več članov japonske vladarske hiše začelo s pogajanjem z rebeli, da bi se doseglo kompromis med njimi in vlado.

Puč fašistično navdahnjenih mladih oficirjev je glasom najnovejših poročil zahteval doslej okrog 80 smrtnih žrtev in med umorjenimi so bili ministrski predsednik Keisuke Okada, finančni minister Korekiyo Takahashi, čuvar državnega pečata admiral Makoto Saito, armadni inšpektor general Jotaro Watanabe in dvorni minister admiral Soroko Suzuki. Vesti glede smrti finančnega ministra Takahashija in admirala Suzukija si sicer nasprotujejo, gotovo pa je, da so bili ostali trije kabinetni člani umorjeni ob izbruhu revolte.

Napor začasnega premijerja Fumio Goto-a, ki mu je cesar večeraj poveril sestavo nove, začasne vlade, se je medtem izjavil in Goto je podal svojo resignacijo po nekaj urah brezuspešnih pogajanj. Pučisti, mladi, fašistično prožeti oficirji, pravijo, da hočejo odstraniti "zle vplive iz cesarjeve okolice." Umorjeni državniiki so bili liberalci, ki se niso strinjali z metodami vojaške kampanje pri osvajanju azijske celine, vsled česar so bili v njih krogih zelo osovraženi. V Tokiju je razglašeno obsešno stanje in uvedena je bila najstrožja cenzura, spričo katere je težko dobiti točne vesti o položaju v japonskem glavnem mestu.

LONDON, 26. feb. — Poročila, ki so jih prejela britske časnišarske agencije, javljajo, da vojaška fašistična revolta po vsem videzu še ni zatrta in da so pučisti še vedno v posesti policijskega glavnega stana in več drugih vladnih poslopj v Tokiju. Bojazen obstoja, pravijo ta poročila, da se utegne pridružiti rebelom še ostalih sedem polkov prve divizije, kakortudi druge vojaške edince, ako bo revolta dobila razmah. Angleški vladni krogi izražajo

spričo napetega položaja bojažen, da bi utegnil vojaški puč v Tokiju imeti za posledico poostreno vojaško kampanjo na Kitajskem in privedi do vojne z Rusijo.

Japonski trgovci in finančniki, ki se mude v Evropi, so medtem dobili naročilo, naj store vse, kar je v njihovi moči, da se prepreči padeč japonskih vrednostnih papirjev na evropskih borzah. Japonski jen je medtem še močno padel.

PREISKAVA TOWNSENDOVE ORGANIZACIJE

WASHINGTON, dne 27. feb. — Zbornični odsek za preiskavo aktivnosti dr. Townsendove organizacije za starostno pokojnino je pripravljen in bo verjetno prihodnji teden pričel s preiskavo. Pri tem hodo odseku pomagali pravni svetovalci, ki jim bo načeloval James R. Sullivan, večletni pomožni mestni pravdnik v Kansas Cityju. Nižja kongresna zbornica bo verjetno odobrila apropiacijo v znesku petdeset tisoč dolarjev v ta namen.

FAIL RESNO BOLAN

EL PASO, Tex. — Albert B. Fall, notranji tajnik v Hardingovi administraciji, ki je bil zapleten v znani Teapot Dome oljni škandal ter obsojen v zapor zaradi sprejetja \$100,000 dolarjev podkupnine od oljnega magnata Doheneya, je resno bolan in zdravniki menijo, da smrt vsak čas lahko utrne njegovo življenje. Fall je star 74 let.

Zažgal svojo celico

Toledski desperadež Clayton J. Clawson, ki je zadnjič povzročil paniko na sodišču, ko je grozil s steklenico amonijaka, trdeč, da je nitroglicerini, je danes zopet napravil zmešnjavo v okrajni ječi, ko je zažgal postelje okoli. Umorjeni državniiki so bili liberalci, ki se niso strinjali z metodami vojaške kampanje pri osvajanju azijske celine, vsled česar so bili v njih krogih zelo osovraženi. V Tokiju je razglašeno obsešno stanje in uvedena je bila najstrožja cenzura, spričo katere je težko dobiti točne vesti o položaju v japonskem glavnem mestu.

Smrtna kosa

Danes zjutraj je po štirime-sečni mučni bolezni preminul rojak Frank Pseničnik, 3532 E. 80 St., v starosti 56 let. Doma je bil iz Vojske vasi pri Brežicah na Stajerskem. V Ameriki je bival nad 22 let. Tukaj zapušča sinove Franka, Johna in Antona, v stari domovini pa sestro Agnes, Josephino in Terezijo in brata Michaela. Pogreb se bo vršil v soboto zjutraj ob 9. uri iz hiše žalošči pod vodstvom pogrebniika Louis L. Fefolia.

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOST"

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV FTG. & PUB. CO.
6231 ST. CLAIR AVE.—Henderson 5811
Issued Every Day Except Sundays and Holidays
VATRO J. GRILL, Editor

PO raznašalcu v Clevelandu, za celo leto\$5.50
za 6 mesecev\$3.00; za 3 mesece\$1.50
Po pošti v Clevelandu za celo leto\$6.00
za 6 mesecev\$3.25; za 3 mesece\$1.60
Za Zedinjene države in Kanado za celo leto\$4.50
za 6 mesecev\$2.50; za 3 mesece\$1.50
Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države
za 6 mesecev\$4.00; za celo leto\$8.00

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918
at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the
Act of Congress of March 3rd, 1879

104

SOCIALISTI IN VOJNI KREDITI V STARI AVSTRIJI

Naši nasprotniki, kadar hočejo kriti svojo, danes nerazumljivo politiko v stari Avstriji, vedno skušajo pokazati na avstrijske socialiste, češ, da so glasovali za vojne kredite in oboroževanje Avstrije, kar absolutno ni točno.

Poslanci vseh socialno-demokratskih strank v Avstriji niso nikdar do izbruha vojne glasovali za katerekoli vojne kredite, temveč so konsekvantno glasovali proti in se proti oboroževanju z vsemi močmi borili. Z eno besedo socialisti niso v stari Avstriji dovolili niti enega viharja za vojne potrebe.

Tudi po izbruhu vojne niso za te kredite glasovali niti mogli glasovati, ker avstrijski parlament ni bil več sklican tja do leta 1917. Res pa je, da so naše meščanske stranke, ne samo glasovale, temveč se za vojaško moč in veličino Avstrije z vsemi močmi navduševale. O taktiki, ki so jo zavzeli nemški sodrugi v svojem tisku po izbruhu vojne, so že odgovarjali oni sami; najhujše je pa odgovoril s. Fric Adler.

Smešno pa je, da naši domači nasprotniki (da svoje postopanje zakrijejo), hočejo prikazati tudi nas, jugoslovanske socialiste, da smo se navduševali za vojno, medtem ko smo takoj po izbruhu vojne ostali brez stranke. Naše politično glasilo "Zarja" je izšla samo enkrat in še takrat vsa bela in nato je bila oblastno ustavljena (morda ne zato, ker se je navduševala za vojno in Avstrijo). Ustavljeni so bili tudi vsi slovenski delavski strokovni listi.

Naše politično gibanje in tisk nam je bilo onemogočeno vse do umora grofa Sturgkha.

Naše delo in zadržanje za časa vojne smo napravili vsem vedno in lahko zagovarjali in nam ni bilo treba prav ničesar skrivati, kakor so to takoj po spremenjeni politični situaciji delali drugi in delajo še danes.

To naj bo odgovor vsem onim, ki se jih tiče.

Neki filozof je rekel, da je kaznovanje ljudi, če je kazen "pravična ali ne," vendarle maščevanje družbe nad državljanji. Seveda ima tu deset in sto nijans vzrokov, zaradi katerih družba vtakne svojega državljanja v ječo. V diktatorskih državah, ki pravijo, da so avtoritativne, preganjajo najbolj politične nasprotnike, druge zločince, ki so, recimo, nevarni človeški družbi, sodijo in kaznujejo po kapitalističnem pravnem duhu v smislu dotičnih zakonov. Vse hujše se godi političnim "grešnikom." V Italiji, Nemčiji itd. so jih morili po cestah in v ječah namenoma ali s trpinčenjem. Opravičevali so se navadno, češ, da oblast nič ne ve o tem. Vršilo se je pa to maščevanje, ki je po diktatorskih državah še vedno v navadi vendarle, in oblasti teh grozodejstev kljub pritožbam in objavljanju nešteti dejstev, niso surovosti preprečile. In gode se še danes, kar znači nizko kulturno stopnjo, ki bi se dala primerjati kvečjemu s krvno osvetlo, toda — v političnih zadevah. Zadnji čas bi že bil, da se v tem oziru civilizacija dvigne nad moralo roparjev, povsod, kjer je običaj mučenja in moritve jetni-

(Dolje v 6. koloni.)

Gospodinjski odsek SDD se zahvaljuje

Gospodinjski odsek je imel dober uspeh z igro "Vaška Venera," in v prvi vrsti gre hvala članom dramatičnega društva "Naša Zvezda" ker so se z veseljem odzvali našemu vabilu in vprizorili igro. Klubu kličemo še z pogumom naprej. Kot ste bili v nedeljo sami prepričani, imate veliko prijateljev. Obljubljamo vam, da tudi me postane članice vašega kluba. Hvala gre tudi vsem trgovcem ki so nam šli na roko z oglasi v programu. Slovenske gospodinjice bi prosile da te trgovce obiščete kadar potrebujete kaj za kupiti. Hvala tudi Mrs. Gunstel za darovani roaster za kuhinjo Doma. Hvala tudi vsem posetnikom ki so tako napolnili dvorano. Veliko vas je ki ste vedno pripravljeni pomagati Domu, hvala pa tudi tistim ki ste imeli tak pogum, da ste se hoteli sami prepričati koliko resnice je bilo na obrekovanju. Upamo, da se je dovolj oprala čast Naše Zvezde in smo prepričane, da je Gospodinjski odsek dobil nove prijatelje in podpiratelje Doma. Prav hvaležne smo tudi vsem ki so nam pomagali z denarjem ali pa z delom.

Sedaj pa še malo besede o moralistih ki so tako aktivno delali, da bi oskodovali igro. Ko se je v nedeljo zjutraj pridigovalo, da vsaka katoliška hiša ki ima naročen list Enakopravnost mora istega pustiti, sem bila zagotovljena da te ljudi resnica bo v oči. Še tako zvesti katoličani vam lahko povedo, da se ta list nikoli ne bavi s takimi stvarmi. Resnični katoličani smo zvesti naročniki tega lista. Veste, vi moralisti, z besedo Bog in vera je malo kočljivo baviti se. Še tako zagriznjen nevernik nosi v srcu to besedo, če ne drugače iz spoštovanja do svoje matere. Ta beseda nam je bila pritisnjena v srce kot nedolžnemu otroku.

Naša poštena želja je, da kateri nimate list Enakopravnost, da si ga takoj naročite, vsaj za pol leta, da se prepričate kaj je resnica, kot ste se v nedeljo na naši prireditvi.

Moralistom je šla lepo na roke Ameriška Domovina. Ko pokličemo urad Ameriške Domovine, da poizvemo zakaj niso priobčili našega oglasa, se en gospod s težavo izgovori, da so prišle tri osebe v urad in so naročile, da se ne sme priobčiti oglasa ker je igra pohujšljiva in sploh nima pravega imena. Ko smo ga vprašale zakaj se ne prepričajo koliko resnice je na tem je odgovoril, da so preveč zaposleni. Kakšen list pa je to, da priobči kar jim taki ljudje zapovedo, pa če je resnica ali ne, pa si mislijo, saj naši čitatelji nam verjamejo kar čitajo, pa tudi ti ljudi se bodo zdržali in odprli oči. Vam moralistom bi svetovale, da posnemate može postavke ki ste jih poslali v dvorano. Res, tako počasčena ni bila še nobena igra kot ravno ta, in ta tako prosta in nedolžna. Vi moralisti morate res biti nedolžni kot angelčki, da to igro imenujete pohujšljivo. Toda o tem dvomim. Tukaj je samo somišljivo do gospodinjskega odseka in dramatičnega društva Naša Zvezda in sploh do vsega kar se dela k napredku v Euclidu. Res, da ste nam napravili par stopinj več, pa nič za to. Naši računski so sto procentno plačani, akoravno je bila vaša želja drugačna. Vi ste pa razkrinkani kot bi morali biti pred leti. Kaj ko bi vi pokazali nekoliko izobrazbe s tem, da bi se javno oprostili. Še štirji

možje postavke so nam povedali, da jim je žal biti tam, pa so morali biti radi službe, ker so bili klicani, da morajo biti navzoči, ker se bo igralo pohujšljivo in brez obleke.

Dragi čitatelji sedaj vam postavimo vprašanje kot ga nam je postavil eden pred igro: kaj bi me ženske napravile ako ne bi imele sedaj tako poštenega časopisa kot je Enakopravnost? Tebi naš dragi list Enakopravnost želimo veliko novih naročnikov.

Gospodinjski odsek SDD

Vabilo na koncert in dramo "Moravka"

Hrvatski pevski in dramski zbor "Abrašević" priredi koncert z dramo "Moravka", v nedeljo dne prvega mara v Slov. Nar. Domu 6417 St. Clair Ave. Začetek programa ob 3 uri popoldne. Na tem programu bo tudi akrobatični ples in tamburaški zbor "Jorgovan" iz Akrona, bo igral par koncertnih točk. Isti tamburaški zbor bo ob času plesa igral v novem prizidku, kjer se bo serviralo večerjo in pijačo, tako da bodo gosti bolj z veseljem jedli in pili, ker jih bodo tamburaši izredno zabavljali. Po koncertu bodo prikazali znamenito dramo "Moravka" in potem se bo tudi prikazala živa slika iz ruskega življenja.

Po programu se bo serviralo okusno večerjo, za one ki pridejo iz daljnih mest, pa tudi za same goste, da jim ni treba domov hoditi. Po večerji bo ples, za katerega bo sviral Barbičev orkester. Vstopnina v predprodaji je 35c, pri blagajni pa 50c za ples pa samo 25c.

Delavci in delavke! Mi vas ujudno vabimo na to zabavo, katera bo vseskozi zanimiva, vesela in podučljiva. Drama "Moravka" ima v sebi mnogo pesmi, to je drama iz našega ljudskega življenja.

Dalje ima pevski zbor zaslugo za vaš obisk, ki je tesno vezan v borbi zoper vojno in fašizem in za svobodo vseh potlačenih v Jugoslaviji. Pridite in pomagajte zboru "Abrašević", da more iti naprej z delom za delavsko izobrazbo, ker se bo na tem koncertu izvajalo pesmi, godbo in dramske prizore iz našega življenja.

Vas iskreno pozdravlja in vabi na to prireditev, da podpirate delavsko gibanje pevskega in dramskega zbora "Abrašević".

Za dobro potrebo vam jamči Odbor zbora "Abrašević".

Ali so bogovi Ignacu zmešali pamet?

Cleveland, O.

Čitati "Ameriško Domovino" in piti ricinovo olje, je jednaka želodčna hrana, zato ni čudno, da ima Penko želodčne krče, ker mora siromak kolektati za ta list. In tako je Ignatz dal v svoj "šmir papir" sledeče:

"V odgovor radovednici": — (Te radovednice ni, to je Jakotovo maslo, ki ga ne nosi na solnce, ampak pošilja po Joškovi okrog.) Saj se tudi meni čudno vidi, da je ni Barbič bolj skupil pod porčem. Ste že kdaj slišali tisti slovenski rek, da ima otrok enega angeljčka varuha, norec pa dva? Zdaž vam je menda jasno. Pozdravi!"

Ignatz Debeve se zadnje čase hlina za katoličana. In ravno v zgoraj omenjenih stvarkih se norčuje iz katoliške vere s tem, ker piše, da so angeljki le za otroke in za norce. To je jasen dokaz, da se ta človek pozviža,

na tisto za kar se izdaja, to je, da je on katoličan.

Ali je pa nekaj narobe v njegovi glavi, ker piše take budalosti, da jo je "skupil pod porčem". Kdo pa je bil pod porčem? Meni je znano le o avtomobilu, da je zariil pod porč, in ta avto je bil last Penkote. Lanko, da hodi okoli državnih likerskih skladišč in sedaj vidi različne zverine in strupene kače, ker že neki star pregovor pravi: da kogar hočejo bogovi uničiti tistemu najprej zmešajo pamet. Skoro, da bo tako, ker kdor govori, ali piše o norcih, je gotovo sam norec. To lahko razvidite iz sledečega dogodka:

Nekoč je šla državna komisija, skozi neko državno umobolnico. Izpraševala je bolnike vsakega posebej, zakaj se nahajajo v zavodu. Ko pridejo do nekega bolnika, in ga vprašajo, zakaj se nahajate vi tukaj, jim umobolnici odgovori: Zato ker jaz sem dejal, da so vsi ljudje norci, ljudje so pa rekli, da sem jaz norec!

In to je z Ignatzom urednikom. On vidi povsod same norce, in piše o njih. To je njegova bolezen, gotovo bo treba preiskave, ali pa na opazovalnico. Za Mr. Knausa, največjega delničarja "Ameriške Domovine", in novega poslojca, bo pa najbolj varno, da nastavi novega urednika, dokler se temu še več koles ne polomi.

Tisti, ki hoče uničiti nasprotnika, se mu lahko prigodi, da bo sam poslan tam, kamor priporoča druge.

Fr. Barbič.

Mlečne jedi pomagajo zdravju

Piše Dr. John L. Rice, zdravstveni komisar mesta New York.

Mleko in mlečni produkti bi morali tvoriti velik del dnevnih prehrane odraslih oseb in otrok, kajti ne le, da vsebujejo mnogo vitaminov, bistveno potrebnih za zdravje, marveč so bogati na drugih zdravstvenih snoveh. Ljudje, ki rabijo mnogo mleka in mlečnih produktov za hrano, uživajo boljše zdravje, živijo dalje in imajo zdravnejše otroke.

Privaditi se k pitju mleka je dobro za mlade in stare. Gospodinja, ki servira mlečne jedi, prispeva k zdravju svoje družine. Mlečni produkti vsebujejo mleko, maslo in vsako vrsto sira. Mnoge matere ne rabijo zadosti teh jedi v svojem kuhanju. Mlečne juhe, pripravljene s smetano ali mlekom in ne z moko, niso le okusne, marveč tudi jako hranilne, zelenjavo, pripravljeno z mlekom, in take jedi kot makaroni s sirom dodajajo k zdravstvenim kakovostim obroda in ne stanejo mnogo. Več pažnje bi se lahko dajalo na to, da se servira sir pred desertom ali po njem.

Mleko in mlečni produkti preskrbujejo telo z mnogovrstnimi proteini v taki obliki, ki se posebno podaja za potrebe telesa. Otroci bi morali ponajveč dobiti kvart mleka vsak dan ali enakovredno količino. Mleko odaje tudi energijo in zalaga za važnimi minerali, zlasti apnom in fosforjem, ki so potrebni za vzgradnjo čvrstih kosti in zdravljenje zob. V nikaki drugi hrani nista ta dva veljavna minerala tako lahko na razpolago. Vsi ti zdravstveni činitelji se prenašajo v telo potom kuhanih mlečnih jedi ali pa potom mrzlega svežega mleka. Dobra in zdrava navada je, ako pijemo kozarec mleka z vsako jedjo.

Zdravniki smatrajo večinoma mleko kot najpopolnejšo hrano.

SKRAT

Brodolomca, ki ju je vrglo morje na zapuščen otok, sta se pogovarjala o svoji usodi.

"Ali mislite, da naju bodo našli?" je hotel vedeti prvi.

"Brez skrbi", ga je potolažil drugi. "Kar na me se zanesite, saj me išče policija treh držav."

"Da boste vedeli, Pepa," je gospa zabičevala svoji služkinji, "klepetanje in opravljanje mi je zoprno in ne maram, da bi vi to delali. Nočem, da bi postajali z drugimi ženskami in klepetali in obrirali druge ljudi. Ampak, če izveste kaj zanimivega, mi seveda ne smete pozabiti povedati."

"Gospod natak, pred tole pečenko je pa treba sneti klobuk."

"Zelo me veseli, da vam tako tekne."

"No, ne tekne mi sicer ne tako zelo, pač pa sem eden izmed tistih, ki verjamejo, da je treba starost spoštovati."

"Hej, Joe, kdo pa je stikal okrog mojega kvorta viske? Nekam hitro se je osušil."

"Ne jaz. Kako tudi, ko pa si ga spraviš v najtemnejši kot kleti, da bi ga še z lučjo ne bil mogel najti!"

IZ PRIMORJA

Resen čas,

ki nalaga italijanskemu prebivalstvu velike žrtve za abesinsko vojno, ne preprečuje, da ne bi imeli vsak dan kje kakšen velik ples v predpustni sezoni. To je naravno, ker baš v takem času ljudje potrebujejo razvedrila.

Revizijo volilnih imenikov za mesto Trst je odredil župan, da se popravijo.

O turških vpadih

na Primorsko piše dr. Cusin v "Archeografo Triestino." Nalagal je v slavni ambrozijanski knjižnici v Milanu nek beneški dokument, ki v tem oziru nudi važne podatke. Napisan je leta 1475. Vendar je še bolj važno poročilo nekega Jakoba Valvasona iz Videmskega beneškemu generalnemu prokuratorju Istre Alojziju Mocenigo iz leta 1566. Prvi turški vpad v Julijsko Benečijo je bil leta 1469, in sicer so se takrat pojavili pred Novim gradom, na drugem poho-
du 1471 pa so vdrli tja v Furlanijo. Pot jih je vodila preko Logateca in Postojne v Vipavsko dolino, odkoder so hrumeli čez Klano in Novi grad v Prosek in Devin tja v doljno Rižane in Rozandre. Njihov glavni cilj pa je bila bogata Furlanska nižina.

Davki

se v današnjem času gotovo hudo občutijo. Istrska županstva opominjajo prebivalstvo, da je treba za kozo imeti posebno dovoljenje. Z vsemi kolki in pisarniškimi takсами stane tako dovoljenje 8.50 lir za žival. Če kdo ne plača, mu živalico konfiscirajo.

Umrl je

v Gorici 90letni Sosič-beg. Pokojni, ki je bil rojen v Trstu, je bil 35 let diplomatični kurir egiptskega sultana, oziroma ke-diva in je šel v pokoj kot egiptovski častnik.

Svetila pripovedujejo

Sonce

Jaz sem luč sveta. Milijone in milijone let že svetim, ogrevam, razsipavam svoj blisk in niti ne vidim, da požiram večni plamen, ki je moje bistvo. Lahko razsipavam. Toda manjša nebesna telesa — zvezdice drugega in tretjega reda — si pošepetavajo za mojim hrbtom, da nisem več kakor v nekdanjih dneh, da se polagoma in vidno ohlajam in da so moja milijonletja že šteta. Tako čivkajo in pozabljajo, da imam celo v umirajočem stanju več prvotne sile, več ognja v sebi, nego so ga imele te zvezdice same kdaj v svoji mladosti. Dajalo sem jim svojo svetlobo na posodo in brez obresti. V tej svetlobi so spoznale bornost, zato me sovražijo in so mi nevoščljive. To je jasno kakor sonce.

Luna

Zakaj trdijo, da lažem? Sonce laže, ker pokriva škodljivo življenje z minljivim bleškom. Jaz pa govorim resnico, da je vse ničevno in minljivo. Jaz sem staro, zapuščeno pokopališče na trdnini neba.

Oljna brljivka

V Babilonu, v Egiptu je bila doba mojega sijaja. Plapolala sem tudi na mičulih vrhah Rimljanov. Sijala sem v otroških letih človeštva. Čuvala sem ob sanjajočih novorojenih in sem stregla poročnicam ter bolnikom. Sedaj plavam osamljena v malem oljnem jezeru, nad gladino vode, čakam zvesto, a nihče mi ne privošči pogleda. Moja duša se solzi in neprestano joče.

Sveča

V srednjem veku sem res žarela. Sveti Hieronim je priporočal duhovnikom, naj me prižigajo ob belem dnevu, ker govori moj mali ognjeni jezik vedno o veseljih stvareh. Odlej sem prišla precej iz mode. Ljudje so se odvrnili od mene. Mežikam le ob njihovih krstah, da se poslovim od njih, in simboliziram na pragu teme večno luč. Pravijo, da ima moja svetloba le moč ene same sveče. To je res. Toda koliko duševnim velikanom sem svetila na papir, ko so sedeli ponoči sami v svojih sobah in pisali! Roko na srce: Kaj se bolj blišči: Dantejeva sveča ali Dekobrojeva električna žarnica?

Petrolejka

Ali se še spominjaš mene, mojega podstavka, mojega stenja, mojega steklenega cilindra, mojega porcelanskega zaslona mojega z brončeno barvo prevlečenega ogrovnja, ki je nihalo tilno nad tabo, ko si se komaj zbudil k zavesti? Ali se spominjaš, kako sem ti zlatila temo zimskih večernih mrakov? Če si se preveč bal pravljice o volku, je zadostovalo, da sem se ti nasmehnila s svojim zlatim smehljajem, in takoj ti je odleglo.

Plin

Tu in tam, v pustih skladiščih velemest se svetim kot metuljni plamen in razširjam smrtno žalost naokrog. Spominjam se na 19. stoletje, na Mussetove pesmi, na Zolajeve romane in tudi na detektivske romane, na morilec, ki beži z rdečo ovratno ruto po ulicah pred biriči. Danes je moj glavni poklic, da pomagam samomorilecem na poti iz enega življenja v drugo. Pretakam se v usta tistih, ki so trudni življenja in obupani, dokler ustatice ne poblede in se obupanci zbudijo na neznanem bregu.

Elektrika

Edison je bil moj oče. Jaz sem ogenj, ki ne gori več, blisk, ki je zašel v ujetništvo in je postal krotek ter neškodljiv, blisk, ki je zaprt v stekleni ječi, za domačo rabo. Prometejevi potomci so prinesli na zemljo svetlobo. In to sem jaz. Boje se samo še računov za električno luč.

Neon

Pred kinematografi, pred trgovinami diham v brezraznem prostoru steklenih cevi, rdeče, rumeno, modro, zeleno in lilasto, neprestano vzplamenavam in pobjskavam, nekaj tujega je v meni, kakor v futuristični kemični svetlobi. Kakor pove že moje ime, sem "najnovejša." Svetim na poti iz 20. stoletja v ena in dvajseto.

(Dolje iz 1. kolone.)

kov še v navadi. Politično maščevanje je sploh krivično. Politično udejstvovanje bi moralo biti šele takrat kajnjivo, kadar povzroča socialne ali politične krivice sodržavljanom, sicer spadajo med konstrukcijskoevolucijske sile naroda, ki morejo splošnosti le koristiti. — D. P.

Slovenska Svobodomiselna
Podporna Zveza

USTANOVLJENA 1908 INKORPORIRANA 1909

GLAVNI URAD: 245-47 WEST 103rd STREET, CHICAGO, ILLINOIS
Telefon: — FULLMAN 9665

UPRAVNI ODBOR:
Vatro J. Grill, predsednik, 6231 St. Clair Avenue, Cleveland, O.
John Kvartich, I. podpredsednik, Bridgeville, Penna.
Rudolph Lisch, II. podpredsednik, 6231 St. Clair Avenue, Cleveland, O.
William Rus, tajnik, 245-47 West 103rd Street, Chicago, Ill.
Mirko Kubel, blagajnik, 245-47 West 103rd St., Chicago, Ill.

NADZORNI ODBOR:
Mike Vrhovnik, predsednik, Huston, Penna.
William Candon, 1058 E. 72nd Street, Cleveland, Ohio.
Frank Laurich, 10 Linn Ave., So. Burgettstown, Penna.

POROTNI ODBOR:
Anton Zaitz, predsednik, Box 924, Forest City, Penna.
Steve Mauser, 4439 Washington Street, Denver, Colo.
Vincent Pugel, 1023 South 58th St., West Allis, Wis.

GLAVNI ZDRAVNIK:
Dr. F. J. Arch, 618 Chesnut St. N. S. Pittsburgh, Penna.

URADNO GLASILO:
"ENAKOPRAVNOST", 6231 St. Clair Avenue, Cleveland, O.

Vsa pisma in stvari, tiče se organizacije, se naj pošilja na naslov tajnika, denar za Zvezo pa na ime in naslov blagajnika. Priporočila glede poslovanja upravnega odbora se naj naslavlja na predsednika nadzornega odbora, priporočila sporne vsebine pa na predsednika porotnega odbora. Stvari, ki se ne udeležijo in upravnika uradnega glasila, se naj pošilja naravnost na naslov "ENAKOPRAVNOSTI", 6231 St. Clair Avenue, Cleveland, Ohio.

NERVOZNOST

Nervoznost je čudna bolezen. Hitro se je razpasla, danes je povsod doma. Ta moderna epidemija se je pritepla še na kmete. Če na primer rentacijski gospodar nad hlapcem, če divje pretepa konje, ali če se gospodinja jezi nad dekle, je vsemu kriva nervoznost. Se krava, ki jo gospodinja molze in jo pri molži oplazi z repom, ni sitna, ne zlobna, temveč samo nervozna, ker se je revica nalezla te boleznijo od ljudi!

Včasih so bili za nervoznost drugi izrazi, takim ljudem so rekali, da so nestrpni ali nepotrepljivi. Kdor pa ni nastopal v rokavicah, je dejal takemu človeku, da je siten ali zoprn.

No, časi so napredovali in tudi besede. Če rečeš komu, da je siten, boš imel takoj paragraf na vratu, če mu pa deješ, pa kaj sličnega in skoraj ginjen prikupil, saj ti bo kar stisnil roko in ti prijazno pojasnil:

"Priatelj, res sem nerzoven! Spal nisem, krockali smo!" ali pa kaj sličnega ni skoraj ginjen se bo od tebe poslovil.

Najhuje je, če imaš uradne opravke z nervozneži in si tudi sam nervozen. Dva sitneža se nikoli ne razumeta in sta si hitro v lasih, dva nervozna pa ne smeta biti tako divja, saj je nervoznost že sama po sebi nekaj delikatnega, zato se lasata samo nežno, za tiste "sladke", da se oči kar solze, ko se drug drugemu prijazno smehljata in se zbadata.

Nervoznost si je prisvojila že ves svet. Vsak se danes sklicuje na njo! Razbojnik, ki ubije človeka, to je storil iz nervoznosti.

LIFE'S BYWAYS

HELLO - IS THAT YOU, DAD? WELL, THIS IS LYDIA - SAY, DAD, SOMETHING'S WRONG WITH THE CAR AND I CAN'T GET IT STARTED - WILL YOU HOP ON A STREET CAR AND RIDE OUT TO THE END OF THE MAIN ST. LINE - I'M RIGHT NEAR ELMER'S INN - YOU KNOW WHERE - I'VE TRIED THE CHOKE - AND DID ABOUT EVERYTHING YOU TOLD ME TO DO - AND THERE ISN'T A GARAGE OPEN AROUND HERE AT THIS HOUR - AND -

Po njeni krivdi

(Povest. Spisal F. Ks. Steržaj)

Matjaževka se je razvnela. Iz nje je govorila sovraštvo do sina, do molččega sina. Dospela sta polagoma do Matjaževke. Smole se je hotel posloviti. A ona mu ni pustila. "Tu počakaj, da se preoblečem, potem bom prinesla malo malice," rekši je odšla v hišo. Smole je sedel na klopico ob hišni steni v senco pod češplje. Nato pa je, kakor bi se česa domislil, pogledal skozi okno in zapazil Franceta, ki je ležal ob peči znak, z rokama pod glavo. Potrkal je s prsti na šipo. France se je vzpel po koncu in malomarno pogledal varuha, ki se je nagnil skozi okno in rekel s pridruženim glasom: "France, to te bodo. Skoro se mi smiliš —" "Kako me bodo?" je vprašal France. "Ali ne veš, ne? Mati bo izročila posestvo Zalarju. Sicer pa — jaz sem ji branil. Kaj se hočem vtikati v tuje stvari! Svojih imam dovolj." "Jaz tega ne verjamem!" "Kakor hočeš!" V tem je prišla Matjaževka po stopnicah dol in prinesla čašico hruskovca in kos kruha. "Na, pa pokusi našega!" Dočim je on zalagal, je poklinala sina: "France! France!" Prišel je. Naslonil se je na podboj pri vratih. Bil je bolj bled in mračen nego navadno. Vprašaje je gledal mater. "Zakaj si vedno doma?" "Kam pa naj grem? Ali ne smem biti niti doma?" "Kam, kam? — V družino bi šel kakor drugi! Na, tu imaš denar, pojdi nekoliko v vas!" Mati mu je dala goldinar. France ga je prijel in spravil. A vendar je še vedno slonel ob vratih. "Pojdi no vendar!" France se je obrnil in šel, a ne proti vasi, ampak zavil je po poti v gozd. "Moj Bog! Ali vidiš? In človek naj misli, da je zdrav? Nikoli! Ni mogoče!" "Mica, ti si kriva, da je fant tak!" "Jaz? — Kako?" "Ker ga že od nekdaj ne moreš! Preveč je rajnkemu podoban. In zato ga nisi mogla in ga ne moreš videti! In sin to ve, je to vedel in čutil že od nekdaj! Le verjami meni. Sicer pa, Bog plačaj za malico!" Smole je vstal in odhajal. Matjaževka je stala na onem mestu. Smoletove besede so jo zadele v živo. Čutila je, da ima sosed prav, da je res tako, in vendar: ona mrznja, ki je bila v njej že od nekdaj, ona mrznja do sina ji je govorila: "Ne,

Finis Priscilla Ware

LONCI
po samo 29c
(Držijo 2 kvarta)

ZGUBILA JE 20
FUNTOV DEBELOSTI

Bodite živahni in vitki — to imate lahko ako ne poslušate klepetulj. Ako hočete shujšati ne vživajte veliko maščobnih jedi, masla, smetane in sladkorja — povzite več sadja in zelenjave in vzemite vsako jutro pol žlice Kruschen Salts v kozarcu vode.

SUPERIOR HOME
SUPPLY CO.

6401 Superior Ave.

Kidneys Must
Clean Out Acids

"O, Gee!—
Grandma's
Walking
Downstairs—"

MURINE
For
YOUR EYES

Ciste, svetle, zdrave
KRASNE OČI
so čudovita last. Murine očisti, in lajša ter je osvežujoč in neškodljiv. Knjigo Eye Care ali Eye Beauty poslijemo brezplačno na zahtevo.

ZA KAŠELJ

Miracle Whip
Salad Dressing

Vsem Slovincem,

ki citajo angleško, kakor tudi staršem, ki želijo dati svojim odraslim sinovim in hčeram v roke dobro knjigo, priporočamo
krasno novo povest

Grandsons
(VNUKI)

KATERO JE SPISAL
Louis Adamic

Avtor 'The Native's Return,' 'Laughing in the Jungle' in 'Dynamite'

To je povest treh vnukov slovenskega izseljenca v Ameriki.

Cena lepo vezani knjigi obsegajoči 371 strani, je \$2.50.

NAROČILA SPREJEMA
ENAKOPRAVNOST
6231 ST. CLAIR AVE. — — — — CLEVELAND, OHIO

Carica Katarina

Zgodovinski roman

— Zahteval si pojasnila. Jaz sem bogata, neodvisna, močna. Vsako željo, ki mi pride v glavo, si lahko izpolnim. Vendar pa sem samo samotna žena — ki sredi med obiljem trpi pomanjkanje! Hočem, da me, nekdo ljubi, ki me bo z močno roko vodil. Slučajno sem zagledala tebe. Od tega trenutka sem imela tvojo lepo postavo pred očmi. Tudi, kjer naju nikdo ne čuje, ti hočem povedati, da te ljubim in da bi umrla, ako ne bi postal moj! Vzami me, vzami vse, kar imam —

Ona ga objame in potegne na svoje grudi. Potemkin hoče vstati, vendar prepozno. Vroče ustnice so pritisnile njegove in ogenj mu spreleti po žilah.

— Večno bom tako pri Tebi, — vzklikne žena, drhteča v blaženstvu. — Poljublaj me, Potemkin, poljublaj me! — Zakaj si tako hladen? — Ali ne morem vzbuditi v tebi ljubezni? Jetnica ti bom, tvoja služkinja, — daj mi samo tvoje srce — tvojo ljubezen!

Razplamtela žena se vrže k nogam lepega mladega častnika in položi svoj vroči obraz na njegova kolena. Potemkinov odpor je bil premagan. Zastonj si je klical v spomin sliko svoje Elizabete — lepi demon ga je obvladal. Bil je mož od mesa in krvi, pa je podlegel njenim dražestim. Potegne jo na svoja kolena in ji pokrije obraz z vročimi poljubi — ona klone na blazine, razširi roke, da ga objame. —

S tresočo roko si odpne plašč uniforme. Na tla mu pade zlato-modri kos, povezan s svileno vrvice.

Kosem Elizabetinih las! — Mil spomin na njegovo ljubljeno! In pred nečisto čisto ljubeznijo izgine vsaka strast!

Potemkin jo močno odrine. — Pustite me — pustite me, prosim. Zaklinjam vas, dovolite, da odidem od tod! — zakliče in. — Nisem več prost, ker ljubim deklico, čisto kakor angel, zvest ji bom in nočem, da bom lopov! Žena, žena, jaz ne vem, kdo ste vi, toda ne uničite moje časti! Demonska žena skoči, prsa so se ji burno dvigale, oči plamtele — toda sedaj je druga strast gledali iz njenih oči!

— Ti ljubiš — dahnila je zagonetna žena — ti ljubiš drugo? Kdo je ona? — Grofica — kneginja — povej mi ime, da vsaj vem, komu naj zavidam, pred katero ženo se moram umakniti!

— Grofica — kneginja?! — vzklikne Potemkin, — oh ne! Niti od daleč! Ona je siromašna vnukinja nekega brusilca diamantov — toda vendar je moja Elizabeta Voroncov bogatejša, nego jo morejo opisati besede! — Elizabeta Voroncov!? — vpraša ona zaničljivo. — Toda kje stanuje to srečno bitje? — Tudi v Petrogradu, — odgovori Potemkin, — v mali siromašni hišici v Mihajlovi ulici.

— V Petrogradu? — v Mihajlovi ulici? — Elizabeta Voroncov? — Dobro — hvala ti! Žena, pred nekoliko trenutki še ponosna in strastna, je stala sedaj pred njim sključena in zdela se mu je deset let starejša.

— Poljubi me še enkrat, preden odideš, — spregovori ona. Ti niti ne slutiš, kaj si sedaj izgubil. Še predno je mogel preprečiti, ga ona objame, toda se v istem trenutku blede prestrašeno zdrzne.

— Nekdo gre! — zašepeta in pokaže s tresočimi rokami na vrata. — Slišim glas — oh Bog! — čegav je ta glas? — To je on!"

V sosedni sobi se je nekdo bučno bližal vratom, ki niso bila zaklenjena, — in s praga se začuje preteči besni glas:

— To je torej hiša, v kateri se kršijo svete prisege?! Nazaj, predhnež, ali te bom prebodel z mečem! Hočem da se prepričam na lastne oči, da sem zaničevan in prevaran!

Potemkin pritisne pesti na čelo. Kje je že slišal ta glas? To noč ga je nekje slišal! Ha, strašna misel, — to je on, najmočnejši človek v Rusiji. Toda kdo je bila ta žena, ki je pred tem glasom trepetala, kakor da stoji pred sodnikom?

— Skrij se, nesrečnež! — mu zakliče lepa zagonetna žena in potisne Potemkina k oknu. — Skoči dol, ako ne gre drugače — ako padeš njemu v roke, te bo ubil! —

Še le sedaj je mladi častnik spregledal. Ni prvič, da vidi to lepo ženo, ni prvič, da ga je zadela pogled teh temnih oči. Preživel je trenutke, ki jih redko preživlja kak smrtnik.

Ležal je v naročju cesarice! Žena, ki ga je ljubila, ki ga je sedaj ščitila pred svojim besnim miljencom grofom Gregor Orlovom, je bila — Katarina, velika gospodarica Rusije! Gregor Orlov prileti v sobo, brez pozdrava, pretečega pogleda in ljubosumen stopi pred cesarico.

— Četudi izgubim svoj položaj in življenje, — zakriči in izdere meč iz nožnice, — četudi moram od tod naravnost na morišče ali v Sibirijo, nočem trpeti sramote, ki mi je povzročena. Prevaran sem! — Kdo si ti mladenič, kdo si ti, da se usojš ugrabit mi mojo ljubezen, ugrabit meni, Gregoru Orlovu mojo cesarico? — Brani se, ako si junak!

Orlov odrine z čvrsto roko tresočo se Katarino in navali na Potemkina.

Z bliskovito brzino potegne tudi ta sabljo iz nožnice in zakriči: — Četudi si najmočnejši človek v Rusiji, Gregor Orlov, se bom boril s teboj na življenje in smrt. Sedaj nisem neznan siromašni oficir, — sedaj sem vitez te dame, ki si jo razžalil! — Stojta! — zakriči cesarica, gledajoča v neizmernem strahu Potemkina. — Stojta, jaz vama ukazujem, vajina cesarica.

Ponosno in veličastno je stala Katarina, ki se je sedaj zazdela Potemkinu najdivnejša žena na svetu. Toda Orlov ulovi pogled, s katerim je cesarica pogledala mladega častnika.

Ta pogled ga dovede do norosti in on pozabi na spoštovanje.

SEDMAK MOVING

6506 St. Clair Avenue

HEnderson 1920

Pri nas dobite sedaj dobra drva po prav nizki ceni.

Se priporočamo za naročila.

Želite imeti zaslužek?

Zglasite se pri nas in mi vam razložimo kako si lahko napravite lepo bodočnost in dober zaslužek.

Mandel Hardware

15704 Waterloo Rd.

Vprašajte za Jerry Bohinc, od 9 do 3 ure.

August Kollander

6419 ST. CLAIR AVENUE

v Slovenskem Nar. Domu.

PRODAJA parobrodne listke za vse prekomorske parnike;

POSILJA denar v staro domovino točno in po dnevnih cenah;

OPRAVLJA notarske posle.

Kollander ima v zalogi tudi jugoslovanske znamke.

ki ga dolguje vladarici.

— V tem trenutku ti nisi cesarica Katarina, — zakriči ostro in besno navaljuje na Potemkina, katerega je ona spretno branila, — tukaj se borita dva moža za eno ženo in nikdo ne more preprečiti tega dvoboja, dokler eden od obeh ne obleži preboden na tleh!

Sedaj navali Potemkin na Orlova ter mu z močnim udarcem izbiže sabljo iz rok in postavi konico svoje sablje na prsa cesaricini miljenca. — Samo en gib, Gregor Orlov, samo še ena beseda in ti si preboden! — Ti si moj jetnik a njeno veličanstvo naj odloči, kaj bo s Teboj!

V rumenem obrazu grofa Orlova ni bilo niti kapljice krvi. Čutil je, da konica Potemkinovega meča prodira skozi uniformo in srajco ter se ravno nad srcem hladno dotaknila prsi.

— Hvala ti, moj mladi junak! — spregovori Katarina, — da si zaščitil čast svoje cesarice, a njega — njega — z mračnim pogledom ošine Katarina Orlova, ki se je od straha in besnosti po celem telesu tresel, a okrutna črta se pokaže okoli cesaricinih ust: — življenje najmočnejšega človeka, ki je imel dosedaj poleg nje v svojih rokah usodo cele Rusije, je viselo samo na eni niti. Besede: —

Preoddi ga! — visle so ji na ustnicah, ko začuje, da reče Orlov z zamolklim glasom, kakor da prihaja iz groba: — Umrl bom, ker sem Katarino ljubil do zločina in norosti, toda tajnosti petega julija, krave sence in jetništva se bodo dvignile iz mojega groba!

Katarina zatrepče od groze, kakor da se je je prerat dotaknila hladna mrtvaška roka ter zakliče Potemkinu. — Pusti ga — in pri tvojem življenju, Aleksander Potemkin, nikomur ni besede, kar si te noči videl in doživel!

Medtem ko je mladi častnik poslušno povsli sabljo in dvignil drugo roko k svečani prisegi, se grof Orlov vzravna, pokloni se pred cesarico, poljubi rob njene obleke in reče:

— Ako sem se pregrešil, je bil moj zločin — ljubezen. Mogoče sem zaslužil težko kazen in jaz se ji nočem izogniti. V svoji palači, za katero se moram zahvaliti velikodušnosti in dobroti svoje cesarice, bom čakal na Katarino odločitev. Orlov vzame svojo sabljo, vtakne jo v nožnico in odide.

— Vi pa, Aleksander Potemkin, — obrne se cesarica k mlademu poročniku, a glas ji je bil zapovedujoč:

Vi ste se drznili pred očmi svoje vladarice grešiti proti mojemu zakonu o dvoboju, tudi vi boste kaznovani! Odidite naravnost do straže v zimsko palačo, predajte svojo sabljo poročniku Miroviču in se javite pri njemu kot jetnik. O vaši usodi bom že odločila!

Brezmejno presenečen je motril Potemkin veličastno ženo, ki je hladno in oholo gledala preko njega, potem pa se pred njo prikloni in reče z mirnim glasom: — Storil bom, kakor vaše veličanstvo ukazuje! Odlej sem jetnik svoje cesarice.

Trenutek pozneje odide iz sobe.

Katarina zadrhti. Vroče solze ji zalijejo obraz. Zadnja sled cesarskega ponosa izgine. — Ti da si moj ujetnik? — zakliče ona in iztegne roke proti vratom, skozi katera je odšel Potemkin.

— Ti da si jetnik tvoje cesarice? — in ne slutiš, da sem jaz tvoja jetnica, jaz tvoja cesarica, zvezana z nežnimi, toda vendar nerazrešljivimi okovi ljubezni; jaz sem tvoja jetnica, Potemkin!

3 POGLAVJE

Raje čašo s trupom, kakor da se njega odreče!

Ko so drugega jutra prvi solnčni žarki posijali skozi zaveso v zimsko palačo, je sedela cesarica Katarina že v svoji delovni sobi pri pisalni mizi. Nekoliko korakov od njenega naslanjača je stal njen prvi minister, grof Panin.

— Želim, da bo moje ljudstvo srečno, grof Panin! — pravi Katarina, ko podpisuje na mizi spis s svojim moškim podpisom.

— Ta naredba bo popboljšala stanje kmetov in siromakov. Nočem, da bi bila samo cesarica plemičev, odličnežev in bogatašev, hočem, da tudi siromakom olajšam življenje. Želim, da je Rusija pod mojo vladavo velika in srečna, pa se nadejam, da bode tudi vi, grof Panin pomagali pri mojem stremljenju. Vaše Veličanstvo, — odvrne državnik, a na obrazu se mu vidi zadivljenje za Katarino, — jaz posvečam celo svoje življenje, samo da koristim Vašemu Veličanstvu in Rusiji. Nato stopi bližje, prikloni se in poljubi cesarico belo roko in ona pokima, audijenca je bila končana in

Panin je odšel iz dvorane.

Nekoliko trenutkov je Katarina sedela in šepetala: — Aleksander Potemkin — edini moj — ko se odpro mala vrata v kotu in stopi v sobo lep mlad paž.

— Kaj želiš, mali Francoz? — vpraša cesarica, kakor da se je prebudila iz sanj.

— Veličanstvo — je šepetal paž. — policijski direktor petrogradski, baron Pasek, ponižno prosi, da ga sprejmete.

Katarin obraz dobi izraz okrutnosti in osvete ko reče:

— Policijski direktor mi je dobro došel, naj vstopi;

Paž odide skozi mala stranska vrata, a Katarina se šeta z velikimi koraki po sobi.

— Jaz sem navajena, da svojo srečo zgradim na ruševinah, — zašepeta s svojimi divnimi rdečimi ustnicami.

— Potemkin tako dolgo ne bo moj, dokler ona mlada devotka ne bo uničena. — Ukazala mu bom, da mi tekmovalko uniči, da mi jo odstrani s pota, da ne stoji več med menoj in Potemkinom!

— Veličanstvo, — sliči za seboj izsledujoč glas. — Prišel sem, da ponižno sprejem ukaz svoje cesarice.

Bil je to policijski direktor, poleg grofa Orlova brez dvoma najnevarnejši človek v Petrogradu. V njegovih rokah je bila uprava policije, posebno tajne policije, ki je bila sestavljena od cele vojske vohunov.

Ona ne pogleda barona Paseka niti z enim pogledom, gleda celo prezirno preko njega in začne nervozno in zlovoljno:

— Smatrom, baron, da bi bil čas, da odidete na svoje posestvo. Ako pa bi bili v zadregi pri izbiranju Vašega novega stanovanja, bi vam lahko označila kot novo domovino — Sibirijo! — Sramota! Oni, ki morajo skrbeti za mojo varnost, so ali slepi, ali pa nočejo videti!

Baron Pasek poklekne pred cesarico, prestrašenost se je zrcalila na njegovem lopovskem

obrazu in reče zamolklo:

— Ali je mogoče, da sem prišel v nemilost? Toda prisegam, da nisem ničesar zanemaril in da dan in noč skrbim za dobrobit svoje cesarice in da z željno metlo čistim vse, kar bi bilo na škodo prestolu!

— Lažeš! Lažeš! — je kričala cesarica. — Ti si ali lopov ali bedak, baron Pasek! Povej mi: Kje se nahaja sedaj Peter Voroncov? Kje se nahaja ona Elizabeta, ki je hčerka onega zločinskega razmerja med mojim pokojnim možem cesarom Petrom in ono komedijantino Voroncov? — Za katerim čvrstim zidovjem skrivaš ono devotko, ki lahko postane meni tako nevarna?

— Veličanstvo, — je jecljal

Želodčno Zdravilo Iskreno Priporočano

Chicago, Ill. — "Trinerjevo grenko vino jemljem, kadarkoli trpim na želodčnih ali prebavnih nerednostih in lahko ga iskreno priporočam vsakomur." — Mrs. Susanna Pavlus. Nikarte delati poizkusov s kakim drugim odvajalnim sredstvom. Jemljite Trinerjevo grenko vino, ki je tekom zadnjih 44 let dokazalo, da je najbolj zanesljivo zdravilo proti zaprtju, plinom, slabemu teku, glavobolu, nemirnemu spanju in podobnim težavam. Pri vseh lekarnarjih.

TRINERJEV ELIKSIR GRENKEGA VINA

Joseph Triner Company, Chicago

Za velikonoč BRAZIS TAILORS

KROJACI MOSKE OBLEKE VAM NUDIJO — NOVO DOSLE VZORCE ZA VASO VELIKONOČNO OBLEKO ALI POVRNIK Narejena po **\$21.00** Pomerjeno in narevaši meri **jen**o za vas NOSITE BRAZIS UKROJENO OBLEKO. **BRAZIS TAILORS** 6113 ST. CLAIR AVE.

PRODAJALEC

Rabimo takoj prodajalca za pohištvo in električno opremo. Mu ni treba biti izkušen, mi vas naučimo.

KREMZAR FURNITURE CO.

6806 ST. CLAIR AVENUE

MAYTAG — FRIGIDAIRE — PEČI

BODITE ZA VELIKONOČ V

JUGOSLAVIJI

PRIDRUŽITE SE POSEBNEMU POTOVANJU NA PARNIKU

BERENGARIA

ki odpluje iz New Yorka

18. MARCA

Expresni vlak od Cherbourga skozi Paris direktno v domovino. Prilaga nakazana do vašega cilja. Priljudne "Tourist" razred kabine za tretji razred. Domača kuhinja.

OBRNITE SE ZA INFORMACIJE NA:

J. B. MIHALJEVIC

6033 ST. CLAIR AVE.

CLEVELAND, OHIO

CUNARD WHITE STAR LIMITED

Lično delo

Za društvene prireditve, družabne sestanke, poroke in enake slučaje, naročite tiskovine v domači tiskarni, kjer je delo izvršeno lično po vašem okusu. Cene vedno najnižje.

Enakopravnost

6231 St. Clair Ave., HEnderson 5811

NICK MALOVIC, MANAGER

HRVATSKEGA RADIO PROGRAMA

Poslušajte Hrvatski radio program vsako nedeljo ob 10:30 zjutraj na WGAR postaji

NICK MALOVIC, Manager

1404 EAST 43rd STREET

CLEVELAND, OHIO

HEnderson 3738